

Votum en zegengroet	
Zingen	Ps 126:1,2,3 (lied van bevrijding) GK 204:1,2,3,4 (mijn verlosser hangt aan het kruis)
Gebed	
Lezen	2 Korinte 5:16-21
Tekst	Zondag 15
Preek	
Zingen	Ps 74:2,6,8,13 (vanuit ellende naar bevrijding)
Belijdenis	
Gebed	
Collecte	
Zingen	GK 238:1,2,3
Zegen	

Gemeente van Christus,

(**leeg**) Volgende week komt de film 'The curse of Llalona' in de bioscoop. De vloek van Llalona; de aankondiging zegt: Llalona, 'de huilende vrouw. Een gruwelijke verschijning, gevangen tussen hemel en hel, opgesloten in een verschrikkelijk lot dat ze zichzelf aangedaan heeft. Enkel het noemen van haar naam zorgt wereldwijd al generaties lang voor angst'. De vloek van Llalona.

Wie krijgt zin om naar deze film te gaan zien?

Ik in ieder geval niet.

Hebt u daar iets mee? Horrorfilms?

Mensen die vervloekt zijn.

Negatieve krachten, behoorlijk onwerkelijk, buiten je normale leven.

(**klik**) *Met vervloeking heb ik niks.*

Dat is niet mijn wereld.

En als je er al van houdt, dan beschouw je dit niet als werkelijkheid.

De vloek, dat is fantasie, onwerkelijk.

Het woord vloek valt ook in deze zondag.

Sowieso zware woorden: toorn, lijden, oordeel, streng.

En dat komt samen in de laatste vraag: vloek, vervloekt.

Hier geen krachtterm, maar een vloek over iemand uitspreken.

Gaat dat over ons?

Vloek: iets negatiefs, iets vaags.

Bestaat dat, de vloek?

Wat is het?

Zijn wij niet te nuchter om daar in te geloven?

Waar je je misschien meer bij voor kan stellen is: iemand vervloeken.

Dat zie je in geweldfilms.

Bendes die elkaar de dood aanzeggen.

Gezwoven vijanden doen er alles aan om het leven van de ander kapot te maken.

Dan spreek je een vloek uit, je vervloekt de ander.

Dat ga je dan ook doen: iemand negeren, uitsluiten, discrimineren, isoleren, doden.
In films gespeeld, extreem geweld soms.
Soms in werkelijkheid, een meisje als Anne Faber¹.
Opgewacht, meegenomen, verkracht, gedood; totaal negeren wat zij voelt.
Dat is iemand vervloeken: begint met woorden, gaat over in daden.
Iemand aan zichzelf overlaten, laten mislukken, geen medelijden, alleen laten.
Dat staat – hoop ik – ver ons mij af.
Met vervloeking heb ik niks.

(klik) *Wel zie ik zo'n vloek over ons leven.*

Goed, Inge, onze dochter fietst niet 's avonds alleen door het bos.
Ze wordt altijd thuisgebracht of opgehaald.
Ik zelf voel me eigenlijk nooit bedreigd; maar rijd ik in Afrika, doe ik toch portieren van de auto op slot.
Het kan mij overkomen: bedreigd, beroofd, geslagen.
Het overkomt allerlei mensen: in de stad, in het bos, in sloppenwijken.
Aan hun lot overgelaten.
Niemand oog voor hen.
Eenzaam.
Dat zie ik overal.

Dat is de vloek waar zondag 15 over gaat.
Over deze vloek schrijft de bijbel al op de eerste bladzijden².
God zegt: de aarde is vervloekt.
Dat zie ik.
De aarde vervloekt.
Dat klinkt vreselijk.
Dat is vreselijk.
Vervloekt, dat is mislukt, aan je lot overgelaten, eenzaam.
Niemand helpt je.
Niemand heeft medelijden.
De vloek, daarin zit afstand, kapot gaan, contact verlies, dood.
Dat is over ons heen gekomen.
De mens heeft dat over zich afgeroepen.
Die vloek spreidt zich over heel de wereld uit.
Het zit overal in.
En we voelen het aan: dit hoort niet.
Dit willen we niet.
De vloek, het past niet bij ons.
Toch zit het overal in.

In de dood.
We wennen er niet aan.
Op elke begrafenis voel je verdriet, verslagenheid.
Zelfs als iemand oud was.
Zelfs als iemand aan sterven toe was.

¹ Deze week discussie in de 2^e kamer over het rapport over haar dood.

² Genesis 3:(14), 17

De dood past niet, verbreekt contact.
We zijn als mens gemaakt om te leven.
We zijn gemaakt om te ontwikkelen, dingen op te bouwen, ons voort te planten.
Dat is leven.
De vloek breekt dat af.
Vervloekt is de akker, zei de Heer na de zondeval.
Je ziet het, je voelt het.
Werk, dat gehinderd wordt.
God maakte ons naar Zijn beeld.
Wij kunnen dingen maken, bedenken, genieten van het resultaat.
Als dat niet lukt, dat zit ons dwars.
Pijn in je rug, in je handen; hoofdpijn, weinig energie; het bederft het plezier.
Je kunt niet meer alles.

Of niemand waardeert je werk.
Er zijn spanningen.
Of je vind het werk zelf niks; zinloos, geen uitdaging.
Of juist net boven je niveau, het vreet aan je.
Dat is de vloek over ons leven.
Mensen vrezen voor hun baan.
Of hebben geen baan meer, arbeidsongeschikt.
Dat is niet alleen inkomsten kwijt, maar heeft meer invloed.
Je werk, iets opbouwen, ontwikkelen.
Daarin lijken we op God.
Dat hoort bij ons.
Daar zit nu de vloek in.
Dingen die we als mens maken, het gaat meestal ook weer kapot.
Het keert zich tegen ons.
Jarenlang verwarmen we onze huizen met aardgas.
Daarop dreef onze welvaart in Nederland.
Geweldig.
Tot de huizen in Groningen begonnen te scheuren.
Wat we opbouwen, keert zich tegen ons.

Meer dan ooit kunnen we alle delen van de wereld bekijken.
We vliegen overal naar toe om natuur of steden te zien.
We genieten van wat God maakte, zien hoe andere mensen leven.
Mede daardoor warmt de aarde op, vallen rivieren droog, gletsjers smelten weg.
Leven op Gods aarde, Gods grootheid zien, het keert zich tegen ons.
De vloek is over ons gekomen.

Ik bepaal mijn leven, zo lijkt het.
Ik kies, neem verantwoordelijkheid.
Ik doe wat goed is.
Zo lijken we op God.
Maar bij ons mislukt dat.
Ik zie het overal in ons leven.
Ook hierin, zoals God ons gemaakt heeft: we kunnen ons voortplanten.
Ook daarin is de vloek over ons gekomen.

We lezen dat na de zondeval³.
Zwangerschap wordt een last.
Dat is alle moeite rond kinderen krijgen.
Zware en gevaarlijke zwangerschappen, overlijden in het kraambed.
Niet zwanger kunnen worden.
Ervan af moeten zien kinderen te krijgen, geen geschikte partner.
Zo zijn we niet gemaakt.
We hebben datzelfde creatieve in ons als God; iets nieuws willen scheppen.
Daarin voldoening vinden.
Dat is onder de vloek gekomen, dat is geknakt.
Geen kinderen, verdriet om kinderen, zorgen om hen.
Daarin voelen we pijn.
Het hoort niet, het tast ons aan in ons mens zijn.
Dat is de vloek: mislukking, eenzaamheid, je aan jezelf overgelaten voelen, je niet thuis voelen.

Met vervloeking heb ik niks.

Bezwingingen en vage bedreigingen, dat geloof ik allemaal niet zo.
Maar de vloek, verlaten zijn, overgeleverd aan jezelf, mislukking, *die vloek zie ik overal over ons leven.*

(klik) *En ik heb last van de beklemming daarvan.*

Want hoe moet dat?

Kan ik op deze wereld leven?

Het is niet alleen de pijn van de mislukking.

Het is vooral het gevoel daarachter.

Vloek: aan jezelf overgeleverd zijn, eenzaam zijn.

Het woord vloek is negatief, daarin proef je angst, beklemming.

Hoe leef ik op deze wereld?

Hier in zondag 15 vallen negatieve woorden: toorn van God, streng oordeel, eeuwig oordeel.

Ik heb een hekel aan deze woorden, ook om er over te preken.

Ze maken me soms bang, wil er niets mee te maken hebben.

Maar de beklemming van deze woorden dringt zich op.

Wat overkomt ons als kerk, als gelovigen?

Alles is in bespreking: meningen, veranderingen.

Het gevoel in een andere kerk beland te zijn.

Oplopen tegen weerstand en stroperigheid.

Raken we elkaar niet kwijt, verliezen we samenhang?

En hoe geven we de liefde voor de Heer door?

Kinderen, kleinkinderen, die niet meer geloven.

Of weinig interesse hebben, niet te motiveren zijn.

Dan proef ik ook iets van die beklemming.

Iets van verlatenheid.

Elkaar niet bereiken.

Niet alle antwoorden weten.

³ Genesis 3:16

Hoe kun je alles weten over God?
Hoe overtuigd ook van je band met God.
Er blijven zoveel vragen over.

Beklemming, het gevoel aan jezelf overgelaten te zijn.
Beklemming, gevoel van verlatenheid.
Beklemming, dat je je niet thuis voelt op aarde.
Die vloek, de mislukking, het zit niet alleen in de relatie met deze aarde en met elkaar.
Die vloek, de vervreemding, de beklemming, het zit vooral in de relatie tot God.
Het zit in de relatie tot jezelf.
Wie ben ik?
Waar ben ik?
Hoe ben ik hier gekomen?
Waar ga ik naar toe?
Hoeveel we ook met elkaar praten, we raken het niet eens.
We geven verschillende antwoorden.
En altijd voorlopige antwoorden.
We weten het niet.
Een unheimisch gevoel.

Dat heb ik zelfs in de kerk.
We lezen prachtige bijbelgedeelten.
Er wordt prachtig gepreekt.
Maar raakt het mij?
Is het voor mij?
Geloof ik genoeg?
Hoor ik er echt bij?
Je doet je best voor God.
Maar is het genoeg?
Je wil wel, maar je valt jezelf tegen.
Het lukt me niet om echt te veranderen.
Ik hou voor anderen de schijn op.
Maar hoe ben ik vanbinnen?
Is God echt in mijn leven?
Verandert Hij mij echt?
Of beeld ik me dat niet alleen maar in?
Ik val mezelf tegen.
Beklemming: ik voel me in de steek gelaten soms.
Ik ben bang soms.
Ben ik de mens die ik wil zijn?
Als anderen me vanbinnen zagen, wat dan?
Accepteren de mensen mij?
Accepteert God mij?

Hoe vind ik mijn weg in de wereld?
Ik weet niet alles precies van het begin.
Hoe moet ik alles over het eind weten?
Ontheemd, vervreemd, beklemming.
Ik wil best anders.

Ik wil geloven, maar het doet me niets of niet veel.
Of maar heel soms.
Wat moet ik op deze aarde?
Ik hoor mooie woorden in de kerk.
Maar zijn ze voor mij?
Raken ze mij?
Ik heb last van de beklemming van de vloek over de aarde.
Waar ben ik?
Ik voel me aan mezelf overgelaten.
Ziet God mij?
Voel ik dat?
Hoe weet ik dat?

*Ik zie de vloek over ons leven,
heb vooral last van de beklemming daarvan.
(klik) Jezus Christus leefde ook onder die vloek.*

Mag ik eens vragen: welk feest vindt u mooier?
Kerstfeest of Goede Vrijdag en Pasen?
Kerst, dat vieren in december, paar maanden geleden al weer.
De geboorte van de Heer Jezus.
En over twee weken, eerst de week voor Goede Vrijdag en Pasen.
Jezus' dood aan het kruis (Goede Vrijdag).
En Zijn opstanding (Pasen).
Welk van deze twee beleeft u het meest? ...
Wie kerst?
Wie Goede Vrijdag en Pasen?
[uitslag]

Hoe beleef je deze feesten?
De tijd van het jaar speelt een rol.
Rond kerstfeest is er meer sfeer: donker, lichtjes, top 2000, oud en nieuw.
Pasen is minder uitbundig, eerder sober, stille week op weg naar Pasen.
Minder een gezelligheidsfeest dan kerst.
Ook inhoudelijk is er verschil.
Kerst, dat is: God komt in onze wereld.
Dat alleen al geeft warmte.
God is bij ons, God is dichtbij, de Heer is in ons leven.
Hij werd mens, Hij is bij ons.
Zo beleven en vieren we kerstfeest: troost, warmte, God is er voor ons.

Bijna elke kerstpreek wijst al naar Goede Vrijdag.
Jezus werd mens.
Hij zal lijden, sterven en opstaan.
Ik las ergens een mooi beeld.
Kerst, dat is als het heilige.
Een vergelijking met de tempel van vroeger.
Kerst als het heilige.
Geweldig, dat je zo dicht bij God mag zijn.
En Goede Vrijdag en Pasen, dat is dan het heilige der heilige; het allerheiligste.

De kamer in de tempel, waar God Zelf is.
Daar kwam de hogepriester, één keer per jaar.

Je moet Kerst en Pasen niet tegen elkaar uitspelen.
En de beleving van het feest kan verschillen.
Maar Goede Vrijdag en Pasen gaat verder dan Kerst.
Kerst: God Zelf komt op aarde.
Geweldig, mooi, fijn.
Goede Vrijdag is: Hij duikt in ons leven.
De Heer Jezus dompelt zich in ons leven onder.
Hij leefde onder de beklemming die wij voelen.
Hij leefde onder de vloek, die overal in zit, om stil van te worden.

Zijn hele leven lang.
Hij maakte mee wat wij meemaken.
De vloek, zoals wij die aanvoelen.
Het overlijden van zijn aardse vader Jozef.
Andere familie en vrienden, die stierven.
In zijn werk als timmerman zal Hij mislukking meegemaakt hebben.
Hij heeft niet een geweldig bedrijf opgezet.
We lezen dat zijn vrienden vaak geen vriend voor Hem waren.
Ze begrepen Hem niet, geloofden Hem soms niet, verraden Hem.

Wat zal Hij teleurgesteld geweest zijn in de kerk van die tijd.
Hij proefde eigenbelang.
Hij proefde vanuit jezelf denken.
Is dit nu het volk van God?
Zijn dit nu de mensen die iets van God laten zien?
Hoe zal Hij geleden hebben.
Hij voelde dat zoveel beter aan dan wij.
Christus leefde onder de vloek die op aarde ligt.

Neem alleen dit al.
Hij zal in die jaren wel eens op Golgotha geweest zijn.
Mensen werden gekruisigd.
Een afschuwelijk marteling.
Het is een langzame dood, waarin je jezelf moet martelen om lucht te krijgen.
Dat mensen elkaar dat aandoen.
Jezus, Gods Zoon, betrokken bij de schepping van de mens.
Zelf één en al liefde.
Dan zien wat mensen elkaar aandoen.
Haat, anderen uitsluiten, vervloeken, zonder enig medelijden, alleen laten, aan zichzelf overlaten.
Zo is de mens geworden.
Zo ver is de vloek op aarde doorgedrongen.
Dat hoort toch niet?
Zien mensen niet hoe vreselijk dat is?
Hoe kunnen ze?
Dit lijden elkaar aandoen en dat steeds weer.

Jezus leefde onder die vloek.
Ik kan het me niet voorstellen.
Hij zag een kruisiging in Jeruzalem.
Hij voelde de pijn, het verstoten zijn.
En Hij wist: zo gaat het straks Mij.
Dit ga Ik meemaken.
En meer nog.
Hij wist dat de beklemming over Hem zou komen.
De verlatenheid, God die Hem alleen laat.
God die niet meer bij Hem is.
Verstoten, vervloekt.
Niemand heeft dit zo doorleefd als Hij.
Jezus Christus leefde voor mij onder de vloek.

En wat mij niet lukt, dat kon Hij.
Hij proefde alles.
Alle ellende van de aarde.
Ons overkomt het.
Wij willen het niet.
Wij proberen aan de beklemming te ontkomen.
Maar Hij deed dit vrijwillig.
Ieder moment kon Hij weglopen voor de vloek, de toorn, het oordeel.
Hij deed het niet.

Dat maakt Goede Vrijdag bijzonder.
Kerst is al bijzonder: God wil zich geven.
God komt dichtbij, naar ons.
Goede Vrijdag is: God geeft Zich helemaal.
Jezus Christus ondergaat het, helemaal.
Hij leefde voor mij onder de vloek.

(klik) *En dat breekt de beklemming.*
Jezus Christus: vervloekt, mislukt, afgewezen, totaal alleen gelaten.
Alles en iedereen riep: jij hoort er niet bij.
Jij lijdt maar alleen.
Je leven loopt dood.
Zelfs God laat jou los.
En zo liep zijn leven dood.
Zo stierf Hij.
Precies zoals het ons gaat op aarde.
Alles mislukt uiteindelijk.
Alles loopt uit op de dood.
Wat een beklemming.
Zinloos, vreugdeloos, mislukt.

3 dagen later: Jezus staat op.
Dat breekt de beklemming.
De Heer Jezus, God Zelf, onderging alles.
De vloek lag op Hem.

En Hij kon het aan.
Hij stond op.
Hij ruilt.
Alles ondergaan, alles doorleefd en overwonnen.
De beklemming doorbroken.
Het is feest.
De vloek van het begin, alles dat doodloopt, dat is voorbij.
God viert feest, verbondenheid.
Terug naar het begin: paradijs, land van liefde, relaties.
Land van opbouw, voldoening, creativiteit, uitbreiding.
Paradijs, land van feest en mens zijn.

Bij God is het feest.
En jij bent uitgenodigd.
En u.
En u.
En jij.
En jij.
Je bent welkom.
Wat is het mooiste wat je kan krijgen?
Wat is liefde?
Dat is weten, dat de ander het fijn vind bij jou te zijn! (2x)
Weten dat je welkom bent.
Weten dat je geliefd bent.
Je bént welkom.
Dat is bewezen.
De Heer Jezus wilde de vloek en de beklemming, de eenzaamheid, de mislukking ondergaan... voor u, voor u, voor jou.

Het hoort niet op aarde, dat je je verlaten voelt.
Eenzaamheid hoort niet op aarde.
Onzekerheid, beklemming, niet weten waar je bent.
Niet weten hoe het zit, of God er is, waar Hij is, onzeker zijn over je relatie met God.
Het hoort niet op aarde.
Het hoort niet, dat je je afgewezen voelt, of verweest of eenzaam.
Heer Jezus kent het.
Hij heeft dat allemaal ondergaan..., en overwonnen.

Hij ruilt met ons.
Wees welkom op Gods feest.
Dit had Hij voor je over.
Hij vind het fijn, dat je bij Hem bent.
Daarvoor kwam Hij op aarde.
En zo breekt Hij de beklemming die wij vaak voelen.
De Heer weet van onze onzekerheid, het niet weten.
Hij weet dat onze wilskracht te kort schiet.
Hij kent je schuldgevoel.
Hij weet dat zijn woorden je vaak niet raken, dat je het niet kunt pakken.
Hij doorleefde deze beklemming.

Hij werd echt verlaten door God.
Alles en iedereen keerde zich tegen Hem.

Hij ruilt.
Hij ging daar doorheen en nodig ons uit voor het feest.
Al die vormen van de vloek.
Hij weet daarvan.
De mislukking in je werk.
Hij weet van niet tot je recht komen.
Ruzies, de afstand, elkaar niet begrijpen, mogelijkheden niet benutten,
kinderloosheid.
Ook Hij ging daar doorheen, leed eraan.
Hij kent het verlaten voelen.
Je alleen gelaten voelen.
Denk daar vaak aan.
Als je jezelf tekort voelt schieten.
Als je het zelf niet kan pakken.
Hij leed het, Hij kwam er doorheen.

Deze vervloekte wereld doorleefde Hij.
Het is feest, jij krijgt de uitnodiging.
God vind het fijn, dat je er bent.
Hij vindt het fijn, dat je bij Hem bent.
Amen.

*Met vervloeking heb ik niks
wel zie ik een vloek over ons leven
en heb ik last van de beklemming daarvan.
Jezus Christus leefde voor mij onder die vloek
en breekt die beklemming.*

Ds.Jaap Boerma
GKv Rotterdam-Noord/Oost
7 april 2019